

Les abreviacions (I): aspectes generals

J. M. M. i S.

Des de l'any 1992, en què va aparèixer la primera edició del *Diccionari d'abreviacions* (Barcelona, Enciclopèdia Catalana), el terme **abreviació** ha fet fortuna amb el sentit de 'mot o sintagma, en general nominal o preposicional, representat abreujadament'.

Aquest abreujament pretén reduir a la mínima seqüència intel·ligible de caràcters un mot o una expressió. Per això la regla general de les abreviacions és fer-les tan curtes com sigui possible i prescindir de punts i altres diacrítics, sempre que no puguin induir a confusió (només la classe de les abreviatures s'escapa d'aquesta regla general, ja que, per principi, han de portar un punt o una barra al final de cada mot abreujat).

L'estalvi d'espai és, doncs, el gran avantatge de l'abreviació; així mateix, n'és el taló d'Aquil·les: com més curta és l'abreviació, més estalviem; però també és més difícil de restituir-ne el significat original i no confondre'l amb el d'una altra que té la mateixa grafia. Per això de vegades hi ha més d'una abreviació per a escurçar un mot o un sintagma (p. ex., **p.** pot significar 'pàgina', 'pica', 'porpra', etc.; però **pàg.** només equival a 'pàgina').

La grafia és, doncs, un element essencial en la representació de les abreviacions, i la classificació tipològica que se'n fa hi està estretament lligada.

D'acord amb la segona edició del diccionari damunt dit, que és a punt d'aparèixer, les abreviacions es classifiquen de la manera següent, des d'un punt de vista conceptual:

a) **Abreviatura**, que pot ésser formada per suspensió o truncament (**cap.** 'capítol'), per afèresi (**Ciò** 'Concepció', **Rat** 'Montserrat') i per contracció o síncopa (**Sra.** 'senyora').

b) **Sigla**, que pot rebre el nom de **sigla pròpia** (IEC 'Institut d'Estudis Catalans'), **sigla mixta** o **sigla impròpia** (CEPAL 'Comissió Econòmica per a l'Amèrica

Llatina'), **acrònim** (SEREIEC / Sereiec 'Servei de Relacions Exteriors de l'Institut d'Estudis Catalans'), **siglònim** (**uma**, substantiu que prové de la sigla **UMA** 'unitat de massa atòmica').

c) **Símbol**, que pot rebre el nom de **símbol regular** o **símbol científic** (pot ésser alfabètic o alfanumèric –**m** 'metre', **m³** 'metre cúbic'–), **codi** (**BCN** '[aeroport de] Barcelona'), **signe** (format per nombres, per nombres i lletres o per altres caràcters tipogràfics), **xifra** o **monograma** (composició gràfica feta amb lletres), **emoticona** (:-|), **ideograma** o **pictograma** (⚡, ☞).

Si teniu una mica de paciència, en propers articles anirem desenvolupant i detallant les categories més importants d'aquesta classificació. Fins aleshores, doncs.

[*Medicampus*, 14 març 2001]